

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Bibliotheca Smithiana, Seu Catalogus Librorum D. Josephi
Smithii Angli Per Cognomina Authorum Dispositus**

Pasquali, Giovanni Battista

Venetiis, 1755

Josephi Machaciae.

urn:nbn:de:gbv:45:1-844

JOSEPHI MACHACIÆ

Filiï Hebræi genere Sacerdotis ex Hierosolymis

DE BELLO JUDAICO,

Et de antiquitate Judæorum contra Appionem Grammaticum Alexandrinum.

Veronæ, per Magistrum Petrum Maufer Gallicum, MCCCCLXXX.

[1] *Ludovicus Cendrara Veronensis clarissimo Equiti aurato, Dño*[2] *Antonio Donato Patritio Veneto Urbis Veronæ Prætori*

S A L U T E M.

NEMINEM excogitando inveni commodiorem, ad quem emendatum Josephi clarissimum opus destinarem, Te optimo Prætoro nostro, qui accuratissime versatus sæcularium litterarum, & divinarum operum commendatissima lectione, fructus etiam uberrimos his Josephi Libris collecturus eris. Quamvis enim tibi gloriari liceret pretiosissima fruge Patria scilicet Veneta, genere, opibus, primaria sobole, & cæteris fortunæ bonis: fructum tamen singularem natura ipsa bene disposita tibi peperit, & illustrissimæ patriæ [3] Hieronymum filium vatem ingeniosum profa & philosophia præstantem, specie liberali, & decore Senatorio. Sed tu pro ingenita modestia subterfugis humanas laudes: & illæ te profecto vel invitum domi, forisque comitantur.

Legendo namque Josephum ante oculos adducentur gesta, mores, gazæ, & loca miranda, quæ decem fere annos aut paria, aut majora tuis legationibus a Serenissimo Venetorum Senatu merito collatis apud Galliarum Christianissimum Regem, & illustres Principes, vel geminata legatione ad beatissimum Pontificem Sixtum diligentissime contemplatus es: a quo pro tuis benemeritis regali munere Rosa donatus, celebri Cardinalium pompa, & aurata militia decoratus es: Majora tamen militiæ ornamenta tribuisti gloria virtutis rerumque gestarum, quam ab illa proculdubio susceperis. Varias & in Hetruria Quæstor militiæ insignis modo res gestas advertisti, in quibus ea prudentia & auctoritate potentem militum Venetorum exercitum gubernasti, ut ruentem Thuscæ Statum crexeris. Laudabis itaque plurimum pro tua maximarum rerum experientia Vespasiani Ducis, & Titi filii rei militaris scientiam, virtutem, fortunam, auctoritatem, & admiranda

stra-

[1] Hujusce Viri mentionem facit Cl. Marchio Scipio Maffei Veronæ illustratæ Par. II. Lib. III. Col. 123. & 124, ubi, post commemoratam hanc Josephi Flavii laboriosam emendationem, teste in medium adducto Fabritio, multarum in Perisium Adnotationum auctorem ipsum asserit. Fuit Guarini discipulus, eique affinitate junctus. Ex pluribus ipsius Epistolis, quæ in aliquibus mss. Codicibus habentur, una extat in Collectione Epistolarum magni Senatoris Francisci Barbari, pag. 326. adque eam responsio pag. 327.

[2] Prætor Veronæ fuit anno 1479, venitque in locum Augustini Barbadiçi, qui deinde ad

Ducalem dignitatem evectus est proxime post Marcum Fratrem. Piures Donatus Legationes gessit, remque militarem in castris administravit, ut ex hac ipsa Præfatione habes. Venetiis obiit anno 1481. tumulumque habuit in Ecclesia S. Mariæ Servorum. Rerum a Venetis Ducibus gestarum epitomen scripsit. Ejus Vitam superiori stylo exarata P. Joannes de Augustinis sui Operis de Scriptoribus Venetis Tomo tertio quamprimum emittet.

[3] Dignum talis Patris Filium; de quo nihil attinet dicere, cum multa de eo nuper scripserit P. Joannes de Augustinis Tom. II. de Venetis Scriptoribus a pag. 201. usque ad pag. 239.

fratagemata . Recognosces Præsidum Romanorum justitiam erga populos :
 facilitatem in audiendo , lenitatem in decernendo , in satisfaciendo , ac di-
 sputando diligentiam . Quæ quidem & tu in Senatu Veneto , & in ista Præ-
 tura ut optimus hæres clarissimi Equitis parentis tui D. Andræ Donati in
 concives meos recte administrasti : adeo ut quem jam annis XL. æquissimum
 Pro-pratorem experti , dum adhuc agro isto bella sævirent Duce inclyto
 Francisco Fortia Comite , parentem Patriæ posteritati gratissime commen-
 daverint : quando cives præstantissimos indigne quidem extorres tunc factos
 ad Magistratum Veronam accessurus triumphantes reduxit in patriam , cle-
 mentia illustrissimi Senatus Veneti innocentes judicatos . Leges igitur , ac
 decies avidissime repetes summe placituros septem Libros Josephi de bello
 quod adversus Judæos gessere Romani duce Vespasiano ac Tito filio , opus
 quidem elegans , & fidei nostræ locuples testimonium : & Libros adversus
 Appionem Grammaticum Alexandrinum , in quibus tanta gentilium profert
 testimonia , ut profecto admirandum sit , quomodo vir hebraicus ab infan-
 tia sacris litteris eruditus , cunctam græcorum Bibliothecam evolverit me-
 moriæ commendatam . Et opusculum contra Philonem de vituperatione gen-
 tis Judaicæ : cujus Philonis tanta fuit eloquentia , ut apud Græcos vulgo
 diceretur , aut Plato Philonem sequitur , aut Platonem Philo : quom ead-
 em sit & sententiarum & eloquii similitudo . Ipse autem Josephus ex Hie-
 rosolymis Sacerdos militiæ dux illustris , hebræa lingua prius digestum opus ,
 deinde græcum edidit : & ex græco fecit esse Romanum . Verum certe Hi-
 storicum nemo negabit eum qui gestis interfuit , & cum Romanis bello
 conflixit . Itaque jam plane græcum excellenter vero latinum quisque Phla-
 vium Josephum extollet , qui ita dicit & sapit maxima laude nominis sui ,
 & historiarum veritate & modestia . Adducit quidem ante legentium ocu-
 los Galilæarum oppida pene infinita , & præclarissimam urbem Hierosoly-
 mam triplici muro cinctam , fertilissimos agros , colles apricos , flumi-
 na , lacus , & fontium murmura , hortos arbuticulis balsami , & mille sua-
 vissimorum fructuum generibus redundantes ; ordinatas utrinque acies sæ-
 pissime videre licet , admotas oppidis machinas , & quatientes Romanos
 milites ariete turres : Modo Romanum peditem summa virtute pugnan-
 tem , modo Judæos forti animo Romanam aciem repellentes . Ferro igni-
 que vicos oppida urbes undique vastari ; fœdis gentilium manibus sacrata
 templi ornamenta violari ; rapi crinibus effusis virgines ; trahi maritatas
 pendentibus ad oscula natis : infœlix quidem & miserabile fatum ; & fan-
 guine cæcorum loca omnia exundare . Tanta vero fuit istius Josephi latinæ
 linguæ proprietas & eloquentiæ splendor , ut sicuti vere gesta sunt , ita le-
 ctitantibus quasi cernenda præponantur : adeoque nemo , ut arbitror , absque
 lachrymis auditorus accedet potentissimæ urbis Hierosolymæ , & admirabi-
 lis Templi ruinas , incendia , & pretiosissima spolia , matrem nobilissimam
 cocto filio intoleranda fame vesci , horrendum sane & lachrymabile specta-
 culum ; decies centena millia Judæorum morbo , fame , gladioque consump-
 ta , & parvo numismate triginta venditos : quæ fore Christus in carne
 prædixerat . Interfuere autem a Jesu Christo crucifixo usque ad excidium
 Hierosolymæ civitatis anni duo & XL. & menses sex : quam Titus pietissi-
 mo dolore invitus certe ad interneccionem dedaxit secundo anno Principis
 Vespasiani ; & Templum pariter sumptu , & magnificentia argenti , gem-
 marum & auri a Salomone Rege constructum , ad quod visendum , Princi-
 pes

pes & universæ nationes confluebant pro summa religione, & ipsius Templi admiranda structura. Debemus profecto maxime tanto viro, qui & Machabæorum composuit historiam; & libris viginti ab initio Orbis conditi usque ad annum Domitiani Cæsaris decimum quartum accurate descripsit de antiquitatibus Judæorum universa facinora, in quibus de Jesu Christo tam bene sensit, ut quæ symbolo fidei comprehensa dignoscuntur, eadem Judæus Phlavius rectissime prædicaverit; & propter interfectionem Jacobi Apostoli cognomento Justi Hierosolymam dirutam, quem Judæi de pinnaculo Templi trusum fulonico fuste ceciderunt. Captus in Jotapata civitate Galilææ a Vespasiano dum ibi dux esset exercitus a Nerone Cæsare missus ex Achaia, & per Titum in triumpho Romam ductus, patri filioque obtulit judaicæ captivitatis clarissimum opus Bibliothecæ Vespasiani Cæsaris commendatum: cui proinde statua erecta est pro celebritate divini ingenii sempiterna.

Apportata vero sunt Bononia & aliunde hujus historiæ exemplaria, in quibus longa vigilia assidue elaboravi, ut quoad valerem quorundam ardentissimo desiderio satisfacerem. Lecturos autem quæso, veniam præsent, si eorum honesta desideria in corrigendo fortasse non adimpleverim. Nam tanta fuit illorum incuria, qui transcribere apportata volumina, ut difficillimum fuit vaticinari ipsius Josephi edita verba. Sed ita studui rogantibus & impellentibus satisfacere, ut delegerim non sine rubore potius ardenti quorundam voluntati morem gerere, quam utile opus & jucundum omnino imperfectum & præsentibus & posteris relinquere. Vale, magnifice Prator, quem felicissimum merito desiderat universa Civitas.

Veronæ, pridie Kalendas Decembris, MCCCCLXXX.

Hieronimus Donatus Ludovico Cendrata S.

Hesperias non te venisse pigebit ad oras
 Judææ Phlavi conditor historiæ:
 Nam te si vitio quisquam labefecerat ullo,
 Id Cendrata tibi sedulus eripuit.
 Sic emendatus manibus volvere peritis:
 Nulla erit inque tuis menda voluminibus.

[4] PANTHEI VERONÆI CARMEN

Exis unde liber nitida sic fronte politus?
 Quæ domus est? nomen quod tibi? dic quid habes?
 Vis dicam? externis venio de sinibus exul
 Lassus ut optatam pervager Italiam.
 Barbara sævities latios populata penates,
 Cum reliquis rapuit: trusit & in latebras.

Proh

[4] Hic est Joannes Antonius Pantheus, qui Jus Canonicum docuit Patavii, & Hermolai Barbari Veronensis Episcopi fuit a secretis, mox Archipresbyter Ecclesiæ Omnium Sanctorum, & Canonicus Tarvisinus; uti testatur idem Marchio Maffejus Veronæ Illustratæ P. II. Lib. III.

Col. 109. & seqq. Valde enim coluisse Latinam Poesim, indubiam fidem facit Codex Epigrammatum & Elegiarum ab eo conscriptus, cujus videndi copiam nobis fecit Clar. Doct. Joannes Franciscus Burchiellatus Civis Tarvisinus.

Proh dolor! hac præda plures periere Poetæ:
 Et labor immensus deperit historicus.
 Hic squalore, situ, carie consumptus & atra,
 Jamdudum tincis putridus esca fui.
 Evasi tandem: Veronæ debeo, quæ me
 Extulit: elatum præstat & orbe legi.
 Nomen Josephus: Judææ gentis alumnus:
 Flavia cognomen cui dedit alma domus.
 Qui patria, & graia, Romana denique lingua
 Descripsi in nostros tristia bella lares,
 Quæ Titus & genitor paribus gessere triumphis:
 Quom pœnas Christo gens recutita dedit.
 Me plebs ergo legat: fueram qui rarus in aula
 Regum, me parvo quisque popellus emat.
 Jam censura gravis me castigavit ad unguem:
 Crispantes nasos tutus adire queo.

Post hæc noscere forsitan requiris
 Qua impensa niteo novis lituris,
 Hoc transibo neque: Innocens Ziletus
 Exortus puer Urceis novellis,
 Sed Veronæ alitus, diu per orbem
 Dum præstat veniam legendus, auro,
 Exhaustit simul assibus crumenam.

